

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Факультет іноземної та слов'янської філології

Кафедра української мови і літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРНА МОВА: АКТУАЛЬНІ
ПИТАННЯ

Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)»

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № __ від “_” ___ 2019 р.

Суми 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасна українська літературна мова: актуальні питання
Викладач (-і)	Беценко Т. П.
Контактний телефон викладача	+380 67 77 15 506
Е-mail викладача	tpb2016@ukr.net
Формат дисципліни	Очна й заочна форми навчання
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	Раз на тиждень відповідно до графіка консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Сучасна українська літературна мова – базовий курс у підготовці фахівців означеної галузі. Мета викладання навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» полягає в тому, щоб дати студентам узагальнені та поглиблені теоретичні відомості про систему сучасної української мови, а також навчити застосовувати отримані знання на практиці; сприяти формуванню у студентів систематизованих наукових знань про базові поняття й проблемні питання лексики, фразеології, ономастики, лексикографії, граматики. Мета вивчення навчальної дисципліни – поглиблення теоретичного і професійного рівнів як майбутнього дослідника мови, так і майбутнього вчителя; сприяння формуванню загальних і фахових компетентностей майбутніх викладачів української мови і літератури, вчителів англійської мови для успішного здійснення професійної діяльності та проведення наукового дослідження.</p> <p>Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» є лексико-семантична, фонетична, граматична структура сучасної української мови. Головне, першочергове завдання навчальної дисципліни – розширення загальнолінгвістичної підготовки словесника – вчителя/викладача української мови, а також поглиблене вивчення проблем сучасної української мови, які не могли бути висвітлені в попередніх курсах, ознайомлення з основними напрямками, ідеями і проблемами сучасного українського мовознавства; формування в студентів високого рівня культури мислення, мовлення та комунікації, культури здійснення наукових досліджень; виховання свідомого громадянина, патріота України, всебічно розвиненої, креативної особистості фахівця-філолога.</p> <p>Основними завданнями вивчення дисципліни також є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні: розширити загальнолінгвістичну підготовку словесника, поглиблено розглянути проблеми сучасної української літературної мови; - ознайомити студентів із здобутками сучасного вітчизняного мовознавства; - практичні: поглиблювати, удосконалювати уміння й навички здійснювати різні види мовного розбору; -аналізувати й застосовувати основні теоретичні положення у практичній діяльності. <p>Регіональне значення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» зумовлене потребою підготовки фахівців - магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література). Додаткова спеціалізація 014.02 Мова і література (англійська / німецька) у Сумській області в умовах українсько-російського порубіжжя. Це мотивовано необхідністю формування високоосвіченої, всебічно розвиненої, висококваліфікованої особистості фахівця-філолога на національно-патріотичних засадах, на суттєвому теоретико-практичному лінгвокраєзнавчому підґрунті, на основі використання найновіших досягнень в галузі вітчизняних лінгвістичних студій з перспективами реалізації у майбутній професійній діяльності.</p> <p>Дисципліна «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» не дублює жодну з інших дисциплін і передбачає ознайомлення з новими, найсуттєвішими напрямками та</p>	

тенденціями в галузі вітчизняної лінгвістики. Унікальність дисципліни обґрунтовуємо конкретно визначеним та узагальненим характером пропонованого для вивчення матеріалу, що неможливо здійснити у процесі опанування інших дисциплін, орієнтацією на поглиблену загальнофахову підготовку магістрантів, можливість озброєння їх науково-методологічною теорією та практичними навичками з подальшим застосуванням здобутих знань і умінь у науково-дослідній діяльності.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» полягає в тому, щоб дати студентам узагальнені та поглиблені теоретичні відомості про систему сучасної української мови, а також навчити застосовувати отримані знання на практиці; сприяти формуванню у студентів систематизованих наукових знань про базові поняття й проблемні питання лексики, фразеології, ономастики, лексикографії, граматики.

Мета вивчення навчальної дисципліни – поглиблення теоретичного і професійного рівнів як майбутнього дослідника мови, так і майбутнього вчителя; формування особистості вчителя (викладача) з креативним мисленням, науковим світоглядом, лінгвістичним чуттям, широкою фаховою ерудицією; сприяння формуванню загальних і фахових компетентностей майбутніх викладачів української мови і літератури, вчителів англійської мови для успішного здійснення професійної діяльності та проведення наукових досліджень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» є лексико-семантична, фонетична, граматична структура сучасної української мови.

Завдання навчальної дисципліни – розширення загальнолінгвістичної підготовки словесника, а також поглиблене вивчення проблем, які не могли бути висвітлені в попередніх курсах, ознайомлення з основними напрямками, ідеями і проблемами сучасного мовознавства, озброєння майбутнього спеціаліста методами наукового дослідження мови; формування в студентів високого рівня культури мислення, мовлення та комунікації, культури здійснення наукових досліджень; виховання свідомого громадянина, патріота України, всебічно розвиненої, креативної особистості.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- теоретичні: розширити загальнолінгвістичну підготовку словесника, поглиблено розглянути проблеми сучасної української літературної мови;
- ознайомити студентів із здобутками сучасного вітчизняного мовознавства;
- практичні: поглиблювати, удосконалювати уміння й навички здійснювати різні види мовного розбору;
- аналізувати й застосовувати основні теоретичні положення у практичній діяльності.

Регіональне значення навчальної дисципліни «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» зумовлене потребою підготовки фахівців - магістрів спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова та література). Додаткова спеціалізація 014.02 Мова і література (англійська / німецька) у Сумській області в умовах українсько-російського порубіжжя. Це мотивовано необхідністю формування високоосвіченої, всебічно розвиненої, висококваліфікованої особистості фахівця-філолога на національно-патріотичних засадах, на суттєвому теоретико-практичному лінгвокраєзнавчому підґрунті, на основі використання найновіших досягнень в галузі вітчизняних лінгвістичних студій з перспективами реалізації у майбутній професійній діяльності.

Дисципліна «Сучасна українська літературна мова: актуальні питання» не дублює жодну з інших дисциплін і передбачає ознайомлення з новими, найсуттєвішими напрямками та тенденціями в галузі вітчизняної лінгвістики. Унікальність дисципліни обґрунтовуємо конкретно визначеним та узагальненим характером пропонованого для вивчення матеріалу, що неможливо здійснити у процесі опанування інших дисциплін, орієнтацією на поглиблену загальнофахову підготовку магістрантів, можливість озброєння їх науково-методологічною теорією та практичними навичками з подальшим застосуванням здобутих знань і умінь у

науково-дослідній діяльності.

Мета і завдання навчальної дисципліни спрямовані на формування особистості викладача/вчителя, яка:

- має (виробила) індивідуальний стиль наукового мовомислення;
- осмислено оперує науковими термінами і поняттями з галузі сучасної української літературної мови;
- володіє необхідним обсягом наукової інформації з галузі сучасної української літературної мови мови;
- володіє знаннями про природу і сутність сучасної української літературної мови, її структуру, функціонування та розвиток;
- усвідомлює зв'язок сучасної української літературної мови з позамовними явищами;
- застосовує знання законів сучасної української літературної мови, основних понять і теоретичних засад у фаховій діяльності;
- володіє культурою наукового мислення, наукового мовлення, спілкування;
- обізнана з відомостями про методи дослідження сучасної української літературної мови та межі їх найдоцільнішого і найефективнішого застосування;
- виробляє науковий підхід до пояснення усіх мовних явищ та фактів;
- оцінює наукові дослідження в галузі сучасної української літературної мови, здійснює їх науковий (фаховий) аналіз;
- вільно комунікує (дискутує) під час навчання/викладання української мови й літератури на різні теми з галузі сучасної української літературної мови;
- ефективно співпрацює з фахівцями з галузі лінгвістики.

4. Результати навчання (компетентності)

Знання:

Поглиблені знання сучасного мовознавства, академічної риторики, культури наукової української мови.

Розуміння методів та прийомів навчання/викладання української мови та літератури в закладах освіти.

Базові уявлення про сучасні методи і методологію наукових досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.

Знання академічної риторики, полемічного мистецтва, техніки мовлення, експресивно-логічних засобів мови.

Знання сучасних методик і технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних для успішного, ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукових досліджень.

Уміння:

Володіє науковим інструментарієм у галузі філології, проблемно-пошуковими методами для проведення досліджень у галузі філології та методики української мови та літератури.

Уміє застосовувати раціональні прийоми пошуку, відбору і використання фахової інформації з різних джерел, у т.ч. цифрових для розв'язання проблем професійної (освітньої та наукової) діяльності.

Уміє аналізувати, порівнювати, критично осмислювати науково-методичну та загальнонаукову інформацію; пропонує шляхи вирішення досліджуваної проблеми, аргументуючи власну позицію.

Володіє сучасними методами та прийомами викладання української мови та літератури в закладах вищої, загальної, додаткової педагогічної освіти.

Проектує і проводить різні види занять з урахуванням інноваційних технологій, передового педагогічного досвіду та знань про індивідуально-вікові особливості молоді.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин 90	
	Очна форма	Заочна форма

		навчання	навчання	
Лекції		14	2	
практичні		14	4	
консультації		2		
самостійна робота		60	82	
Ознаки курсу				
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
1	Українська мова і література	1	Нормативний	
Тематика курсу				
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки
<p>Розділ 1: Актуальні питання сучасної української лексикології, лексикографії, фразеології.</p> <p>Тема 1. Актуальні питання сучасної української лексикології та лексикографії</p> <p>Поняття лексикології. Лексикологічні науки. Проблеми української лексикології на сучасному етапі. Питання загальної лексикології української мови. Проблемні питання історичної лексикології української мови. Напрями дослідження в галузі зіставної лексикології української мови. Проблеми описової лексикології української мови. Питання прикладної лексикології української мови на сучасному етапі. Українська лексикографія як теорія і практика укладання словників. Етапи розвитку української лексикографії. Актуальні напрями у розвитку сучасного словникарства. Проблеми сучасної української комп'ютерної лексикографії</p> <p>Тема 2. Актуальні питання фразеології сучасної української мови.</p> <p>Поняття фразеологізму і його трактування в різних наукових джерелах. Ознаки фразеологізмів. Проблема класифікації фразеологізмів. Досягнення в галузі вітчизняної фразеологічної науки. Дослідження фразеології української мови на сучасному етапі.</p>	Лекц, практ зан.	Розділ 1 і 2 (основна)	4/4 год Завдання згідно 3 НМК (плани практичн их занять)	5 б.
	Лекц, практ зан.	Лекц, практ зан.	Беценко Т. П. Естетика мови українських народних дум: текстова-образні одиниці. – Суми: Мрія, 2017. – 140 с. Вежбицкая, А. Язык. Культура. Познание / Анна Вежбицкая. – М. : Русские словари, 1996. – 416 с. Голубовська, І.О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с. Городенська К. Функціонально-категорійна граматики української мови // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Зб. наук. праць. - Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. - Вип. II. - С. 92–97. Гриценко П. Мова // Українці: Історико-етнографічна монографія у двох книгах. Книга 1. – Опішне: Українське народознавство, 1999. – С. 123 – 131 Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури/ С. Я. Єрмоленко. - Київ: Інститут української мови НАН України, 2009. - 352 с. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. К., 2006. –463 с.	5 б.
	Лекц, практ зан.	Лекц, практ зан.	Розділ 1 і 2 (додаткова)	2/2 год Завдання згідно 3 НМК (плани практичн их занять)
	Лекц, практ зан.	Ажнюк Б.М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 48 – 54. Мацько Л. Українська мова як засіб формування національної свідомості // Українська мова як		5 б.

<p>Розділ 2. Актуальні питання граматики сучасної української мови</p> <p>Тема 1. Актуальні питання словотвору сучасної української мови</p> <p>Проблема статусу словотвірного рівня у мовній структурі. Основні теоретичні поняття словотвору. Словотвірна мотивація. Словотвірна похідність. Словотвірне правило. Словотвірний ланцюжок. Словотвірне гніздо. Словотвірне значення. Словотвірний тип. Спосіб словотвору Словотвірний аналіз слова. Розрізнення словотвірного і морфемного аналізу слова. Досягнення в галузі вітчизняного словотвору. Словотвірні словники. Науковий доробок українських учених в галузі дериватології. Напрями дослідження словотвору на сучасному етапі.</p> <p>Тема 2. Актуальні питання морфології та синтаксису сучасної української мови.</p> <p>Морфологічний рівень мови. Предмет морфології. Морфологічні одиниці. Поняття про частини мови в сучасному мовознавстві. Проблема лінгвістичного статусу часток. Проблема статусу вигуків в українській мовознавчій науці. Актуальні питання дослідження в галузі морфології української мови на сучасному етапі. Синтаксичний рівень мови. Предмет синтаксису. Одиниці синтаксичного рівня мови. Сучасні теорії речення. Науковий доробок українських учених в галузі синтаксису. Дослідження синтаксису української мови на сучасному етапі: актуальні питання.</p>	<p>зан.</p> <p>Лекц, практи зан.</p> <p>Лекц, практи зан.</p> <p>Лекц, практи зан.</p>	<p>державна в Україні: Збірник матеріалів. – К.: Довіра, 1999. – С. 74–82.</p> <p>Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі. – К., 2009</p> <p>Русанівський В.М., Тараненко О.О., Шишков В.А. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.</p> <p>Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). – К. – Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 1999. – 148 с.</p> <p>Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава, 2006</p>	<p>4/4 год Завдання згідно з НМК (плани практичних занять)</p> <p>4/4 год Завдання згідно з НМК (плани практичних занять)</p>	<p>5 б.</p> <p>5 б.</p>
---	--	--	---	-------------------------

--	--	--	--	--

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Виступи на практичних заняттях, у т. ч. поточне тестування (5 балів за кожне заняття) – 35 балів. 2. Активна співпраця на лекціях (можливі максимум 2 бали за кожену). 3. Виконання самостійної роботи № 1(актуальні напрями сучасної української лексикологічної науки) – 5 балів. 4. Виконання самостійної роботи № 2 (укладання тестів) – 5 балів. 5. Виконання самостійної роботи № 3(актуальні напрями сучасної української морфології) – 5 балів. 6. Підготовка реферату – 5 балів. 7. Виконання самостійної комплексної контрольної роботи – 5 балів. 8. Підготовка наукового повідомлення (за періодичними виданнями) з проблем сучасного українського синтаксису – 5 балів. 9. Підготовка наукового повідомлення – огляду монографії з проблем сучасної української мови – 5 балів.
--	--

	10. Підготовка наукового повідомлення з актуальних напрямів сучасного українського словотвору – 5 балів. (всього – 40 балів)
Вимоги до теоретичних знань і практичних умінь	<p>Критерії оцінювання виступів на практичних заняттях</p> <p>5 б. – Студент засвідчує глибокі, різноаспектні, системні знання предмета і об'єкта вивчення сучасної української мови, базових теоретичних положень, оперує всіма основними термінами; різнобічно обізнаний з досягненнями учених в галузі сучасної української мови; студент виявляє глибокі знання мовної системи, усвідомлено їх застосовує під час коментування, пояснення мовних явищ та фактів; з'ясовує причинно-наслідкові зв'язки у виявленні мовних закономірностей та законів; самостійно здобуває знання, опрацьовуючи основну і додаткову літературу; використовує знання під час розв'язання пізнавальних завдань; володіє знаннями, здобутими у ході виконання самостійної роботи; володіє інформацією про найновіші досягнення у галузі сучасного українського мовознавства, вміє застосувати її для розв'язання практичних завдань. Обізнаний з прогресивними думками, ідеями, поглядами щодо розгляду фактів сучасної української мови, може запропонувати власні коментарі, спираючись на найновіші досягнення в означеній сфері наукової діяльності. Здатний діяти на основі принципів професійної етики, дотримуватися правил академічної доброчесності. Виявляє високу моральність, взаємоповагу, толерантність, здатність до дискусії й співпраці. Виконує вправи найвищої складності, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, аргументує власні дії, подає поширені коментарі до лінгвістичних явищ, не припускаючись помилок; спирається на знання різних концепцій та підходів до тлумачення мовних фактів і закономірностей; здатен запропонувати власні шляхи і способи розв'язання лінгвістичних задач. Обізнаний з прогресивними підходами щодо аналізу фактів сучасної української мови, використовує їх у процесі розв'язання лінгвістичних задач.</p> <p>Достатньо, вичерпно, повно і правильно ілюструє (в разі необхідності) теоретичні положення прикладами; чітко, повно і правильно тлумачить значення термінів, безпомилково й доречно використовує їх у своєму мовленні.</p> <p>4 б. – Студент в цілому правильно з'ясовує зміст основних теоретичних питань, однак допускає незначні помилки чи неточності; правильно з'ясовує зміст теоретичних питань, однак неповно викладає зміст; в цілому правильно з'ясовує зміст, однак допускає незначні помилки у наведенні прикладів, незначно порушує логіку викладу тощо; в цілому правильно, але дещо неповно чи неточно пояснює значення термінів, допускає незначні помилки у вживанні їх у мовленні.</p> <p>Студент під час виступів допускає незначні тактико-стратегічні прорахунки, незначні мовні й мовленнєві огріхи, демонструє результати ефективного розв'язання завдань; знаходить правильне рішення у проблемних ситуаціях; не губиться у складних випадках; не порушує правил здійснення наукового</p>

<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>аналізу мовних фактів, культури мови, не допускає грубих тактичних помилок. Має нахил до творчого розв'язання лінгвістичних задач, реалізує креативний потенціал у процесі науково-навчальної діяльності.</p> <p>3 б. – Студент у цілому засвідчує достатні знання предмета і об'єкта вивчення теоретичного мовознавства, базових теоретичних положень сучасної української мовознавчої науки, оперує всіма основними термінами; задовільно обізнаний з досягненнями учених в певній галузі; студент має фрагментарний та не завжди усвідомлений характер засвоєної інформації; наводить приклади з лекцій та підручників, не завжди може запропонувати власні приклади; не застосовує знання у нових умовах або слабо орієнтується в тому, як їх застосувати; у процесі коментування спирається лише на знання, здобуті під час колективної роботи; не здатен до креативності.</p> <p>Виконує основні вправи, виявляючи уміння описового, класифікаційного та аналітико-синтетичного характеру, але виконує дії лише за аналогією; коментує мовні явища, але припускається помилок; у мовленні наявні деякі поодинокі недоліки; не тяжіє до творчого розв'язання лінгвістичних задач.</p> <p>2 б. – Студент засвідчує слабкі знання предмета і об'єкта вивчення сучасної української мови, базових теоретичних положень сучасної української мовознавчої науки, слабо оперує всіма основними термінами; поверхнево обізнаний з досягненнями учених в певній галузі; слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формулювання визначень, не може навести приклади.</p> <p>Студент відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей.</p> <p>1 б. – Студент не засвідчує знання предмета і об'єкта вивчення сучасної української мови, базових теоретичних положень сучасної української мови, не оперує основними термінами; не обізнаний з досягненнями учених в певній галузі; магістрант слабо володіє теоретичним матеріалом, що зумовлено недостатнім опрацюванням навчально-наукової літератури: не володіє термінологією, помиляється у процесі формулювання визначень, не може навести приклади; не обізнаний з науково-довідковою літературою.</p> <p>Відчуває труднощі під час виконання простих вправ; допускає помилки у виявленні мовних одиниць, визначенні їх структури, семантики та функцій; помиляється у визначенні категоріальних властивостей; не вміє застосовувати теоретичні положення у розв'язанні практичних завдань.</p> <p style="text-align: center;">Критерії оцінювання ККР</p> <p>5 б. – Студент чітко, повно, логічно послідовно і правильно з'ясовує основні питання з сучасної української мови (визначає</p>
----------------------------------	--

об'єкт, предмет, завдання курсу, стан розвитку сучасної української мови та ін. питання, передбачені програмою, достатньо і правильно ілюструє (в разі необхідності) прикладами; чітко, повно і правильно тлумачить значення термінів, правильно й доречно використовує їх у своєму мовленні. Засвідчує здатність творчо розв'язувати лінгвістичні задачі; обізнаний з новітніми підходами до тлумачення й аналізу мовних фактів, правильно й доречно їх використовує .

4 б. – Студент у цілому правильно з'ясовує зміст основних теоретичних питань, однак допускає незначні помилки чи неточності; правильно з'ясовує зміст теоретичних питань, однак неповно викладає їх зміст; в цілому правильно з'ясовує зміст, однак допускає незначні помилки у наведенні прикладів, не порушує логіку викладу тощо; в цілому правильно, але дещо неповно чи неточно пояснює значення термінів, допускає незначні помилки у вживанні їх у мовленні. Студент допускає незначні тактико-стратегічні прорахунки, мовні й мовленнєві огріхи тощо; знаходить правильне рішення у проблемних ситуаціях спілкування; не порушує правил культури спілкування і не допускає грубих тактичних помилок. Виявляє здатність творчо розв'язувати лінгвістичні задачі; обізнаний з новітніми підходами до тлумачення й аналізу мовних фактів, доречно їх використовує .

3 б. – Студент частково правильно висвітлює теоретичні питання, виявляє неглибокі знання; при висвітленні теоретичних питань допускає фактичні й логічні помилки; плутається в датах, критеріях, категорійних ознаках, не дотримується логіки викладу; відповідь мало ілюстрована прикладами; у з'ясуванні термінів виявляє неглибокі знання, плутається, допускає фактичні помилки. Студент допускає у мовленні помилки й неточності; у викладі думки бракує логіки й аргументів; висновки й узагальнення неповні й не завжди переконливі; не має стійких навичок аналізу й самоаналізу.

1-2 б. – У з'ясуванні питань теорії студент допускає численні неточності, порушує логіку викладу матеріалу; плутається в датах, іменах, ознаках, критеріях, типах тих чи інших мовних одиниць, не розуміє суті багатьох питань; виклад матеріалу неповний, без прикладів; з'ясування змісту термінів неповне і помилкове. Студент виявляє нездатність логічно, послідовно, правильно й переконливо вибудувати стратегію і тактику викладу матеріалу; не робить підсумок і узагальнення; допускає грубі композиційні, змістові і мовні помилки тощо; не здатен творчо розв'язувати лінгвістичні задачі; не обізнаний з новітніми підходами до тлумачення й аналізу мовних фактів.

Критерії оцінювання самостійних робіт

6 б. – Завдання виконано в повному обсязі, студент написав роботу згідно зі своїм варіантом, дотримуючись вимог до змісту й структури завдання. Студент презентував свою роботу на практичному занятті. Робота здана вчасно.

	<p>5 б. – Завдання виконано в повному обсязі, студент написав роботу згідно зі своїм варіантом, дотримуючись вимог до змісту й структури завдання. Студент не презентував свою роботу на практичному занятті. Робота здана вчасно.</p> <p>4 б. – Завдання виконано не в повному обсязі, студент написав роботу згідно зі своїм варіантом, не завжди дотримуючись вимог до змісту, обсягу й структури завдання, не презентував свою роботу на практичному занятті. Робота здана вчасно.</p> <p>3 б. – Завдання виконано не в повному обсязі, студент написав роботу, не дотримуючись вимог до змісту, структури. Робота та її оформлення не відповідає вимогам. Студент не презентував її на практичному занятті. Робота здана невчасно.</p> <p>2-1 б. – Завдання практично не виконано, складається з окремих малозмістовних тез, які за своїм змістом не відображають суті завдання. Студент не презентував роботу на практичному занятті. Робота не оформлена відповідно до вимог, здана невчасно.</p> <p>0 б. – Завдання відсутнє.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Допуск до підсумкового контролю виставляється студенту на останньому практичному занятті за умови зарахування всіх завдань. Допуском є сума балів, набраних студентом протягом семестру за всі види роботи: бали за практичні (й лекційні заняття), самостійну, контрольну й навчально-дослідну роботи.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності, креативності, новизни. Студент зобов'язаний виконати завдання, зазначені в силабусі, вчасно. Всі пропонувані завдання курсу повинні бути виконані, незважаючи на причину відсутності студента на занятті. У разі відсутності на лекційних і практичних заняттях з поважних причин студент подає матеріали, визначені викладачем, у письмовій формі у вказаний термін.</p>	
<p>8. Рекомендована література</p>	
<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ажнюк Б.М. Мовні зміни на тлі деколонізації та глобалізації // Мовознавство. – 2001. – № 3. – С. 48 – 54. 2. Вихованець І.Р. Дієслівно-іменниковий граматичний тип української мови // Українська мова. – 2012. – № 2. – С. 3-10. 3. Вихованець І.Р. Словотвірні категорії прикметника в сучасній українській мові // Лінгвістика: Збірник наукових праць. – Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. – Вип. 1. – С. 130-134. 4. Голубовська, І.О. Етнічні особливості мовних картин світу / Ірина Олександрівна Голубовська. – К. : Логос, 2004. – 284 с. 5. Голубовская, И.А. Тип культуры в зеркале языка // Studia Linguistica. – Vol. III, 2009. – С. 53–60. 6. Городенська К.Г. Нові явища та процеси в українському словотворенні: динаміка чи деструкція словотвірних норм? // Українська мова. – 2013. – № 2. – С 3 - 12. 7. Городенська К. Функціонально-категорійна граматики української мови // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Лінгвістика»: Зб. наук. праць. — Херсон: Вид-во ХДУ, 2005. — Вип. II. — С. 92–97. 8. Гриценко П. Мова // Українці: Історико-етнографічна монографія у двох книгах. Книга 1. – Опішне: Українське народознавство, 1999. – С. 123 – 131. 9. Етимологія української мови: Навчальний посібник/ За заг. ред. О.І. Потапенка. - 2-ге, виправл., і доповн.. - К.: Міленіум, 2005. - 212 с. 10. Єрмоленко С.Я. Мовно-естетичні знаки української культури/ С. Я. Єрмоленко. - Київ: 	

Інститут української мови НАН України, 2009. - 352 с.

11. Єрмоленко С. Нариси з української словесності (стилістика та культура)/ Світлана Єрмоленко. - Київ : Довіра, - 1999.- 431 с.
12. Єрмоленко С. Я. Фольклор і літературна мова /С. Я.Єрмоленко. - Київ: Наукова думка, 1987 . - 242 с.
13. Єрмоленко С.Я. Українська мова в системі українознавства// Вісник Київського ун-ту . Українознавство. – 1994. – Вип.1 – С.3-6
14. Жовтобрюх. М. Нарис історії українського радянського мовознавства (1918 –1941). – К., 1991.
15. Загнітко А. П. Лексикографічні технології тлумачення граматичної семантики//Мовознавство . – 2018. - №3
16. Загнітко А. П. Сучасні лінгвістичні теорії.– Донецьк: ДонНУ, 2006.– К., 1999. – 338 с.
17. Коць Т. А. Семантико-словотвірні тенденції віддієслівних іменників у літературній мові кінця ХІХ — початку ХХІ ст. // Мовознавство . – 2019. – №1 січень-лютий
- 18.Лисиченко Л.А. Лексико-семантична структура української мови / Лідія Андріївна Лисиченко.— Харків: Харківський державний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, 1997.— 129 с.
19. Мацько Л.І. Українська мова: формування національної свідомості / Л.І. Мацько // Педагогіка і психологія.— 1996.— № 2.— С. 67-70.
20. Мацько Л. Українська мова як засіб формування національної свідомості // Українська мова як державна в Україні: Збірник матеріалів. – К.: Довіра, 1999. – С. 74–82.
- 21.. Мацько Л. Українська мова в освітньому просторі. – К., 2009
- 22.Німчук В. Мовознавство на Україні в 16 – 17 ст. – К., 1985.
23. Олександрук І. В. Дефініція в логіко-лінгвістичній системі тлумачного словника// Мовознавство. – 2018. - №1
24. Русанівський В.М., Тараненко О.О., Шишков В.А. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. – 1996. – № 4-5.
25. Селіванова О. О. Актуальні напрями сучасної лінгвістики (аналітичний огляд). – К. – Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 1999. – 148 с.
26. Селіванова О. Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. – Полтава, 2006
27. Струганець Л. В. Динаміка лексичних норм української літературної мови ХХ ст. / Л. В. Струганець – Тернопіль: Астон, 2002. – 352 с.
- 28.Сучасна українська літературна мова /За ред. А.П.Грищенка.– К., 1998.
29. Сучасна українська літературна мова /За ред. М.Я.Плющ. – К., 1994.
30. Сучасна українська літературна мова /Керівник авт. колективу О.Д.Пономарів). – К., 1997.
31. Федорець С.А. Мовні новоутворення: запозичення чи засмічення / С.А. Федорець // Лінгвістичні дослідження: збірник наук. праць. – Х.: ХДПУ, 2000. – Вип. 5. – С. 104–106.
32. Чурсіна Л.В. Словотвірна валентність основ французького походження в сучасній українській літературній мові: автореф. дис. ... канд. філол. наук / Л.В. Чурсіна. – Х., 1998. – 18 с.

Інформаційні ресурси:

1. Єрмоленко С.Я. Сучасні проблеми дослідження літературної мови// Режим доступу: www.irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > apyl_2001
2. Наталія Гудима (Кам'янець-Подільський). Сучасні аспекти дослідження запозиченої лексики в українському мовознавстві //Режим доступу: linguistics.kspu.edu/.../сучасні-аспекти-дослідження-запозиченої-лексики-в-україн.
3. Карпіловська Є. Зміни в структурі сучасної української мови та можливості їх моделювання [Електронний ресурс] // Українська мова [Електронний ресурс]. – К., 2011. – № 2. – С. 3 – 18. – режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/42842/01->

Karpilovska.pdf?sequence=1

4. Мовчун Л.В. Архетипова основа концепту “учитель” (на матеріалі художніх творів В.О.Сухомлинського) / Л. Мовчун // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2006. — Вип. 14. — С. 22-26.// Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72912>
5. Сінкевич Н. М. Книжна лексика як сегмент тлумачного словника/ irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?...2.
6. Тименко Л. Офіційно-ділова лексика: традиції вивчення / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2010. — Вип. 19. — С. 95-104// Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/73092>
7. Тименко Л. Наукова термінологія в національному корпусі української мови / Л. Тименко // Лексикографічний бюлетень: Зб. наук. пр. — К.: Ін-т української мови НАН України, 2006. — Вип. 13. — С. 52-54. // Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/72854>
8. Юрій Шевельов. Українська літературна мова// Режим доступу: www.historians.in.ua > Головна > Українська мова
9. litopys.org.ua > ukrmova\chtyvo.org.ua > authors > Moisiienko_Anatolii > Suchasna_ukrainska_liter.
10. irbis-nbuv.gov.ua > ulib > item > UKR0002764
11. irbis-nbuv.gov.ua > ulib > item > UKR000085
12. znannia.com.ua > product
13. www.kbuara.kharkov.ua > licej
14. <https://www.bbc.com> > blogs > 2013/12 > 131225_ponomariv_blog4_ko
15. Сучасна українська мова – Wikiwand// <https://www.wikiwand.com> > Сучасна_українська_мова
16. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма ...// vlp.com.ua > node
17. Стан сучасної української мови в незалежній ... – Interklasa// www.interklasa.pl > dokumenty > r_mowa > strony_ukr03 > mowa01
18. Чотири міфи про українську мову / НВ// <https://nv.ua> > ukr > opinion > chotiri-mifi-pro-ukrajinsku-movu-2506897
19. С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ// elibrary.kubg.edu.ua > eprint > СУЛІМ_Караман
20. Ділова українська мова в державному управлінні// academy.gov.ua > NMKD > library_nadu > Biblioteka_Magistra
21. українська мова - одна з найкрасивіших... - Міністерство ...// <https://www.facebook.com> > mincultUA > posts

Наукові праці проф. Беценко Т. П.

1. Беценко Т. П. Лінгвістичне краєзнавство. Походження географічних назв Сумщини: Навчальна монографія/ Т. П. Беценко. – Суми: ВПП "Мрія", 2015. – 180с. (10,46 др. ар.).
2. Беценко Т. П., Голуб І. Б. Стилїстика сучасної української мови. Фонїка. 2-ге вид., доп. - Суми: ВВП "Мрія", 2015. – 324 с.(18, 83 др. ар.).
3. Беценко Т. П. Вступ до мовознавства. Тестові та контрольні завдання: Навчальний посїбник/ Т. П. Беценко. – Суми: Мрія, 2015. – 72 с. (4, 18 д. ар.).
4. Беценко Т. П. Естетика мови українських народних дум: текстово-образні одиниці. – Суми: Мрія, 2017. – 140 с.(8. 14 др. ар.).
5. Беценко Т. П. Мова українських народних дум: Словник текстово-образних одиниць / Т. П. Беценко. - Суми: Мрія, 2017. - 124 с. (10, 46 др. ар.)
6. Беценко Т.П. Концепт як складник текстово-образної універсалиї (на прикладї думового дискурсу) / Т.П. Беценко. Концепты и контрасты : монография / Н. В. Петлюченко, С. И.

Потапенко, О. А. Бабелюк, Е. Л. Стрельцов и др. ; под. ред. Н. В. Петлюченко. – Одесса: Издательский дом «Гельветика», 2017. – 632 с. – (Серия «Одесские студии по лингвистике и социальным наукам»).

7. Беценко Т. П. Канонічні текстово-образні конструкції в українському та словацькому пісенному фольклорі. / Тетяна Петрівна Беценко // Slovensko-ukrajinske vzťahy z výskumu lingvistiky, literarnej vedy, prekladu a kultúrnych kontaktov. Словацько-українські відносини в галузях мовознавства, літературознавства, перекладу та культурних контактів. – Presov, Filozofická fakulta Presovskej univerzity, 2016. – С.268-27

8. Беценко Т.П. Лінгвофольклористика як новий напрям філологічної науки/ Т. П. Беценко // Славянские языки: системно-описательный и социокультурный аспекты исследования : сб. науч. тр. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол.: Л. А. Годуйко [и др.] ; под общ. ред. О. Б. Переход. – Брест : БрГУ, 2016. – Ч. 1. – 296 с. – С.32-42

9. Беценко Т. Герменевтический подход к филологическому анализу художественного текста// Лингвистика, лингводидактика, лингвокультурология: актуальные вопросы и перспективы развития: материалы I Республ. науч.-практ. конф. с междунар. участием, Минск, 23 – 24 фев. 2017 г. / редкол. : О.Г. Прохоренко (отв. Ред.) [и др.]. – Минск: Изд. Центр БГУ, 2017. – 223 с. – С.6-12

10. Беценко Т. П. Термін «текстово-образна універсалія» в лінгвістичному уснословеснознавстві/ Беценко Т. П.// Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: філологія. Збірник наукових праць. Вип. 23, том 1. – Одеса, 2016. – С.4-7 .

Викладач _____